

Referat fra møte i Jordbrukets beredskapsforum

Tid: 18.06.20
Sted: Dyreparken hotell
Tilstede:

<u>Navn</u>	<u>Organisasjon</u>
Jens Eide	Jens Eide
Kari Eiesland	Kvinesdal kommune
Kåre Blålid	Norsk sau og geit
Siv Udem	Fatland
Eirik Ur	Fiskaa Mølle
Ola Stene	Felleskjøpet Rogaland Agder
Gunnar Bjørndal	Tyr
Inge Eftevann	Evje Kommune
Kirsti Bjørndal	Sørlandet veterinærforening
Gunn Kristin Osaland	Mattilsynet
Hildur Brøvik	Nortura
Svetlana Nævisdal	Landbrukstjenester Sør
Finn Aasheim	Agder Bondelag
Knut Erik Ulltveit	Agder Bondelag
Marit Fristad	Tine SA
Berit Stray Egeli	Agder Fylkeskommune
Lilly Berland	Innovasjon Norge
Inger B. Slågedal	Norsk Landbruksrådgiving
Tore Haugum	Fylkesmannen i Agder
Silje L. Gotehus	Fylkesmannen i Agder

Innlegg fra arbeidsutvalget

Arbeid fra sentralt hold under koronapandemien	Agder bondelag
Hvordan står det til med bonden?	Agder bondelag
Råvaresituasjonen	FKRA
NLRs arbeid under koronapandemien	NLR
Tilgang på arbeidskraft	NL-T Sør
Smittevernveilederen	MT
Endringer i erstatningsordningen for produksjonssvikt	FM

[Lenke til presentasjonene fra disse innleggene.](#)

Åpen post

Sørlandets veterinærforening

<https://www.vetnett.no/sorlandet/>

Veterinærforeningen har jobbet med beredskap og vaktordninger lenge før denne pandemien. Yrkesgruppen har fokus på smittevern og har vært opptatt av folkehelse og dyrehelse henger sammen. Dette har blitt satt ytterligere fokus på i disse dager.

Veterinærer er en samfunnskritisk yrkesgruppe (dette gjelder kun de som jobber med produksjonsdyr) og er derfor unntatt fra karantene-reglene.

Det er en stor bekymring at det stadig er vanskeligere å få tak i veterinærer som ønsker å jobbe som vakthavende utenom normal arbeidstid. I tillegg fører lav dyretetthet fører til lav veterinærtetthet. Totalt har Sørlandets Veterinærforening ca. 80 medlemmer. Disse er fordelt på ulike deler av profesjonen, og det er stadig færre som jobber med produksjonsdyr.

En annen utfordringene er de store distriktene. Vi har syv vakt-distrikt i regionen med varierende antall vakt-deltakere. Ett distrikt har kun to deltakere, noen har tre. Disse distriktene er ekstra sårbare ved sykdom hos vakthavende. I noen områder kan det bli uoverkommelige avstander dersom veterinærene skal ta på seg to distrikter, som for eksempel i Setesdal.

Veterinærforeningen lokalt og sentralt holder på med en kartlegging av veterinærdekningen med fokus på bla.:

- Avstand
- Utstyr
- Kompetanse
- Hvem som er tilgjengelig i de ulike distriktene.

Norsk Sau og Geit

<https://www.nsg.no/aust-agder/>

Den pågående pandemien førte til utfordringer med hensyn til tilgang på arbeidskraft i forbindelse med klipping av sau. Dette ble håndtert på en god måte og løste seg til slutt.

NSG har hatt kontakt med alle lokallag og har hatt ute informasjon om f.eks. arbeidskraft og tjenester som tilbys gjennom Landbruketstjenester Sør.

Sauebøndene fikk en del logistikkutfordringer fordi de ikke kunne overnatte på stølene, da disse ble sett på som «fritidsbolig».

Det som opptar næringen i dag er salg av kjøtt og økonomien i saueholdet. Samlet sett har det gått greit for sauenæringen under koronapandemien.

Jens Eide

www.slaktereide.no/

Slakteriet har gjort smittevernstiltak som f.eks. å dele opp i doble skift og 4 spisesaler. Salget har økt kraftig under den pågående pandemien, selv om ca. 30% av omsetningen som gjaldt catering og

restaurant forsvant. På avdelingen som jobber med dette har samtlige vært permittert. Ellers har driften gått som normalt.

Det har vært spennende og alvorlige tider. Noe har også vært av positiv art, som for eksempel at det har blitt spart tid og kostnader

Oppholdet i «svenskehandel» viser hvor mye kjøtt som blir kjøpt der i normaltider.

Nortura

www.nortura.no/

Det har vært innført tiltak som hjemmekontor og å dele produksjonen inn i lag for å minke smittepresset. Salget har gått opp, pga. økt salg til husholdning. Behovet for kjøtt har vært enormt og potensialet i markedet er der.

Rådgiverne har hatt begrensninger på hvor mange som kan besøkes, men dette åpnes nå opp igjen.

Fatland

<https://fatland.no>

Salget av kjøtt øker på samme måte som hos de andre slakteriene. Det har hatt en stor effekt å stenge grense til Sverige.

Det har vært innført hjemmekontor og det er kun de mest essensielle stillinger som har vært fysisk på kontoret. Det har vært stort fokus på bøndene og unngå at denne yrkesgruppen skal bli smittet.

Økonomien til bonden er en stor bekymring: De variable kostnader fyker til himmelsk, kredittgjeldene øker, det utarbeides nedbetalingsplaner og noen bønder har ikke råd til å gi kraftfôr til bøndene sine. Vi kan ikke vente på neste jordbruksoppgjør på at det skal komme en endring!

Fiskå

<https://www.fiska.no/>

Situasjonen er den samme som for FKRA. Det har vært ganske mye trykk på dette med kraftfôrpris og mange bønder er bekymret. Selvom det ikke blir prisøkning på norskprodusert korn er det fortsatt usikkerhet rundt importert råvare.

Når det gjelder økonomien til bonden, er det andre faktorer enn korona som forårsaker dette. Tørkesommeren 2018 har fortsatt effekt. De som ligger i 0-sona sliter. Mange har utestående kredittgjeld. Dette er dyktige folk som har drevet godt i mange år.

Tyr

www.tyr.no/

Ammekunæringen er ikke spesielt rammet, fordi bønder i denne produksjonen ikke benytter så mye innleid hjelp og heller ikke spesielt mye kraftfôr. Kjøttprodusentene hadde ikke tålt mer, for økonomien er utrolig presset. Problemene som kom i 2018 henger fortsatt igjen. Det er mange av de flinke produsentene som sliter.

Mange er svært skuffet over årets jordbruksoppgjør.

Ekstra grøftetilskudd er veldig positivt!

Innovasjon Norge

<https://www.innovasjon Norge.no/no/tjenester/landbruk/>

Økende antall søknader om avdragsutsettelse viser at mange bønder sliter med økonomien. De som satser f.eks. på reiseliv, videreforedling og IPT har merket dette særskilt

De som sto i en byggeprosess og f.eks. er avhengig av import fra Danmark fikk problemer da pandemien brøyt ut. Stål har blitt dyrere. Det ble åpnet opp for å gi en tilleggsbevilgning selv for de som har fått maksimalt tilskuddsandel.

Det har vært stort trykk på investeringsmidler. 26 av 30 millioner er brukt. Dette viser at investeringsviljen er stor. Det ligger søknader tilsvarende restrammen som vil bli innvilget før sommerferien.

Potten for småskala grøntproduksjon er ikke brukt opp og for utviklingsprosjekter i tilleggsnæringer med inntektssvikt pga. korona, er det midler å søke på.

Det er ekstra tilskudd til de som vil bygge i tre. Det kan gis tilskudd til vanningsanlegg, men dette går på IBU-midlene der det er lite midler igjen.

Tine

medlem.tine.no/forside

Tine selger bra og ønsker å øke forholdstallet igjen til 1,05. Det ligger nå på 1,02. Det kan bli vanskelig å få tak i livdyr. I Agder er det få melkedyr å få tak i. Dette er et mulig etterslep etter tørkesommeren 2018.

Salget fremover blir antagelig avhengig av om svenskegrensen blir åpnet igjen. Jarlsbergoppstarten har stoppet pga. pandemien.

Ref.

Silje Lunden Gotehus
Fylkesmannen i Agder